

menske prilike na Ruskem, ki so enake z onimi krog severnega tečaja. Severno-tečajno ekspedicijo zrakoplova bo vodil celemu svetu znani raziskovalec severa — Fritjof Nansen.

Lov hijen v Algiru v Afriki. V pokrajini, ki se razprostira na severozapadu od Konstantina in Mige proti morju, se je ohranil poseben običaj, čigar izvir sega v poganske čase. Je to lov hijen, ki ga priredijo domačini vsako leto na določen pomladanski praznik. Čim ta dan nastopi, se zberejo mladeniči v skupine ter gredo poiskati brloge hijen. Ko skrivališče iztaknejo in se prepričajo, da je hijena res notri, sleče najsrčnejši obleko, v sami srajci vzame nato prižgano bakljo ter se polagoma plazi v brlog. Vhod (rov) je običajno znatno dolg in zelo ozek, izkopan v zemljo. Prvemu sledijo nato še ostali fantje in se plazijo drug za drugim po teh tesnih prostorih. Sleherni pa drži v roki plamtečo bakljo in je brez orožja. Čim hijena v brlogu uide luč in čuje prihajati lovce, se potegne v najskrajnejši kot, se upre ob steno ter mirno čaka svoje preganjalce. Prvi izmed predrznežev se približa k zverji in ji porine bakljo pod nos in jo z izredno svetlobo nekako preslepi. Nato se pomičejo lovci po rovu nazaj, držeč neprestano bakljo hijeni pred očmi in žival sledi luči. Naposled pridejo na konec rova. Eden izmed družbe pripravi zanjko in čim hijena plani iz rova ter za hip obstane pod uplivom solnčne svetlobe, ji vrže zanjko na vrat, a oster nož ji prestreže spopad, ki bi se neizogibno vnel med hijeno in lovcom. Pisatelj označenih vrstic dodaja: Lovil sem samo enkrat na naveden način, a v drugič tega ne bi storil.

Dolina ob Jordanu v Palestini je na divjih živalih bogatejša kakor si jo običajno predstavljamo. Prepelice je najti povsod, kjerkoli se nahaja setev. Divji golobi, izredno številni na Libanenu, priletijo k Jordanu čez Geneza-reško jezero ter oživljajo pogozdene in duplinaste ravani, katere se razprostirajo proti Samariji in Galileji. Tukaj je videti čaplje, žerjave in sloke. Izmed rupa-ric so zastopani orli in jastrebi. Vrane je videti poedine. Ptice pevk pa je malo, le palestinskih slavcev je mnogo. V zimskem času je opaziti ptice selivke, med njimi celo kukavico, katera se tu in tam oglašča. Ta čas se pojavljajo tudi gazele v dokaj velikem številu. Ta žival je zelo vitkega telesa in jo pridno lovijo. Beduini in okoličani jih gonijo žive v jete na prodaj v mesto. Divji marjasci se držijo v travnatih legah ob reki Jordan v dokaj brojnih tolpah. V južni Palestini na kribovitih črtah proti Mrtvemu morju se je zaredil sinajski kozorog. Obrežja reke pa so si izvolili šakali za svoja kritja. Kar pa je apnenčastega skalovja, tega pa so se polastili netopirji in znatna vrsta raznih glodalcev, med njimi štiri vrste zajcev. Od krvoločnih mačk je najti samo leoparda in leva, a še te bolj redko. Dalje proti puščavi živi ris, jezevec in še druge v vzhodne kraje spadajoče živali.

Setev in žetev nikoli ne prekine. — Sedimo pri topli peči. Zunaj brije bur-

ja — sneženi meteži plešejo po ravninah. In v teh pustih dnevih nam stopajo v spomin oni lepi, solnčni in prijetni poletni dnevi, ki so tudi ta čas zeleni in cvetoči. In prišli smo do zanimivega zaključka: setev in žetev nikoli ne prekine na svetu. Meseca prosinca, ko pri nas prasketa ogenj v peči, imajo žetev v Avstraliji, Novi Zelandiji in v Argentini; svečana in sušča v Vzhodni Indiji in v Gornjem Egiptu; v mesecu travnu na egiptovskih pobregjih, na otoku Cipru, v Siriji, Mali Aziji, Perziji, Mehiki in na Kubi; velikega travna v Algiru, srednji Aziji, srednji Kini, na Japonskem, Texasu in v Floridi; rožnika v Turčiji, na Reki, Italiji, Španiji, na Portugalskem, južni Franciji, Kaliforniji,

Oregonu ter v južnem delu Združenih držav, tudi v mestih Lonisiana, Mississippi, Alabama, Georgija, Carolina, Tennessee, Virginija, Kentucky, Kansas, Arkansas, Utah, Kolorado in Missouri; mes. srpana v podonavskih ozemljih, v Jugoslaviji, Ogrski, Nemčiji, Švici, Franciji, južni Angliji, potem v mestih: Nebraska, Minnesota, Wisconsin, Java, Illinois, Indiana, Michigan, Ohio, New York, Nova Anglija in gornja Kanada; velikega srpana v Belgiji, Holandiji, Angliji, na Danskem, Poljskem, v ozemljih okrog zaliva Hudsovskega, v doljni Kanadi, Kolumbiji in Maritobi; kimovca in vinotoka na Škotskem, Švedskem, Norveškem in v severni Rusiji; listopada v Peru in Južni Afriki, a grudna v Birnu.

Spomin na škofa Rudigierja.

»Slovenski Gospodar« je objavil v številki z dne 27. novembra 1929 članek o slavnem škofu Frančišku Rudigierju, ki je na slovesu svetnika.

Na težke boje, ki jih je moral vojevati blagi škof, spominjajo tudi zapiski, ki sem jih našel v kroniki šentlenartske župnije v Slovenskih goricah. Naj jih izve tudi širše občinstvo.

Dne 28. julija 1869 so bili zbrani v župnišču v Št. Lenartu duhovniki cele dekanije na pastoralni konferenci. Na predlog tedanjega dekana Jurija Tutek, poznejšega častnega kanonika, so poslali zbrani duhovniki škofu Rudigierju pismo, v katerem izražajo svoje občudovanje nad neustrašenim nastopom za Kristusovo vero in njegovo Cerkev ter mu izrekajo globoko spoštovanje, zahvalo in iskreno sočutje.

Podpisani so dekan Tutek, vsi župniki in kaplani šentlenartske dekanije. Dne 5. avgusta 1869 je prejel dekan Tutek lastnoročno pisano pismo škofa Rudigierja sledeče vsebine:

»Velečastiti, velespoštovani gospod dekan!

Sprajmite, Velečastiti, moje najpri-srčnejšo zahvalo za prijazno sočutje, ki ste ga izrazili v pismu z dne 28. julija, in mi dovolite prošnjo, da sporočite isto zahvalo vsem gospodom, ki so se na pismu podpisali.

O, kako dobro, kako prijetno je, da so si bratje enih misli, kako smo vsi edini v katoliški Cerkvi, četudi živimo daleč drug od drugega in drug od drugega ničesar ne vemo.

Mi hočemo biti zvesti sinovi in vsak po svojem stanu zvesti pastirji naše Cerkve, in sicer tem bolj zvesti, čim hujši so napadi, ki jih je pričakovati. V veri je edina zmaga, ki premaga ves svet.

Ponavljajoč svojo zahvalo, priporočam Vas, Velečastiti in vse sopodpisane gospode varstvu Našega Gospoda in priprošnji njegove brezmadežne Matere.

Line, dne 4. avgusta 1869.

Frančišek Jožef, škof.

Izvirno pismo se hrani v arhivu župnijskega urada pri Sv. Lenartu.

Besede, ki jih je zapisal plemeniti škof, so pač vredne, da se zabeležijo v trajen spomin. Spominjajo me popisa tega blagega škofa v Müller-Gutenbrunovem krasnem romanu »Bil je nekdanj škof«.

Vredno je, da ga vsak čita, spozna bo, da je to bil res škof nadvse plemenitega mišljenja in vzglednega življenja.

Dr. O. I.

*

Boljševiška zverstva v Mandžuriji.

Priobčil A. K.

Iz Rusije navadno ne dobivamo veljih poročil. Tam teče še vedno kri, slovanska kri... V zadnjem času prihajajo krvave vesti iz Daljnega vzhoda, iz Mandžurije. Ko so prišli boljševiki do oblasti, je tam mnogo ljudi, zlasti zabajkalskih kozakov, zapustilo rusko ozemlje ter so se izselili v Mandžurijo, na kitajsko ozemlje, da bi tam živeli v miru. Kitajci so ruske begunce gostoljubno sprejeli, nakazali so jim zemljo in tako so nastale v Mandžuriji nove ruske vasi.

V sedanji vojni s Kitajci so se pa deli ruske rdeče armade približali dotičnim naselbinam in so opravili pravo zverinsko delo, kakor znajo le boljševiki. Po listih »Zarja« v Harbinu in »San-

gajska Zarja« ponatiskujejo naši ruski listi žalostna poročila iz Daljnega vzhoda.

V noči na 1. oktobra so boljševiški oddelki napadli selo zabajkalskih kozakov v Tenihe, kjer so postrelili vse moške z desetletnimi otroci vred, 62 oseb po številu. V selu Cankir so ustrelili 26 oseb. Sploh so v šestih selih tiste okolice postrelili okrog 150 oseb. Moške so ubijali pred očmi njihovih žen, mater in otrok. Prizanašali pa niso niti ženskam in otrokom: otroke mlajše od 5 let so metali v vodnjake. Ženske so oskrnili in onečastili.

Selo Ust-Urovsk so zažgali, prebivalce pa postrelili. Ženske so metali v vodo in jih v vodi streljali. Otroke so lovili in ravno tako metali v bližnjo re-